

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგება

*2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	8
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	9-48

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“
აქციონერებს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (ბესსს-ის კოდექსი) და შესრულებული გვაქვს ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები – გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-20 შენიშვნაზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

კომპანიის 2022 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია კომპანიის 2022 მმართველობის ანგარიშგებაში, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2022 წლის მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების გონივრულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2023 წლის 29 ივნისი

თბილისი, საქართველო

**Building a better
working world**

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2023 წლის 29 ივნისი

თბილისი, საქართველო

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნები	2022	2021
ამონაგები	6	72,933	49,505
ბუნებრივი გაზის თვითღირებულება		(59,885)	(38,828)
ხელფასი და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები		(3,943)	(3,762)
გაზის ტრანსპორტირების დანახარჯები		(487)	(394)
ცვეთა და ამორტიზაცია	22	(1,945)	(2,520)
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	7	(7,254)	(5,449)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(3,979)	(3,433)
საოპერაციო ზარალი		(4,560)	(4,881)
საკუროსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა, წმინდა		263	152
წილი მეკავშირე საწარმოების მოგებაში	12	3,146	663
ფინანსური შემოსავალი	14	9,325	5,240
ფინანსური დანახარჯები		(287)	(336)
მოგება დაბეგვრამდე		7,887	838
მოგების გადასახადის ხარჯი		–	–
წლის მოგება		7,887	838
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		7,887	838

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება გამოსაცემად ნებადართული და ხელმოწერილია სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 29 ივნისს:

ალექსანდრე ხეთაგური
დირექტორი
სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

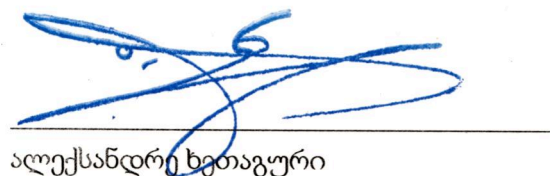
სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნები	2022	2021
ამონაგები	6	72,933	49,505
ბუნებრივი გაზის თვითღირებულება		(59,885)	(38,828)
ხელფასი და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები		(3,943)	(3,762)
გაზის ტრანსპორტირების დანახარჯები		(487)	(394)
ცვეთა და ამორტიზაცია	22	(1,945)	(2,520)
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	7	(7,254)	(5,449)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(3,979)	(3,433)
საოპერაციო ზარალი		(4,560)	(4,881)
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა, წმინდა		263	152
წილი მეკავშირე საწარმოების მოგებაში	12	3,146	663
ფინანსური შემოსავალი	14	9,325	5,240
ფინანსური დანახარჯები		(287)	(336)
მოგება დაბეგრამდე		7,887	838
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		7,887	838
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		7,887	838

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება გამოსაცემად ნებადართული და ხელმოწერილია სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 29 ივნისს:

ალექსანდრე ხეტაური

დირექტორი

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათას ლარში

	შენიშვნები	2022	2021
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	14,455	15,579
საინვესტიციო ქონება	10	3,531	3,600
აქტივის გამოყენების უფლება	11	1,881	2,578
ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოებში	12	4,685	1,539
არამატერიალური აქტივები		186	240
გაცემული სესხი	14	76,755	74,739
სულ გრძელვადიანი აქტივები		101,493	98,275
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		17	15
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	5,525	3,975
წინასწარ გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, წმინდა		160	372
გადახდილი ავანსი		821	163
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	15	1,497	1,703
სულ მოკლევადიანი აქტივები		8,020	6,228
სულ აქტივები		109,513	104,503
საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები			
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	16	39,382	39,382
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	16	1,085	1,085
გადაუხდელი კაპიტალი	16	(3,520)	(3,520)
გაუნაწილებელი მოგება		68,117	60,230
სულ საკუთარი კაპიტალი		105,064	97,177
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება	11	1,459	2,490
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		1,459	2,490
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება	17	231	3,015
საიჯარო ვალდებულება	11	784	755
სახელშეკრულებო ვალდებულებები		1,975	1,066
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		2,990	4,836
სულ ვალდებულებები		4,449	7,326
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		109,513	104,503

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გადაუხდელი კაპიტალი	გაუნაწილე- ბელი მოგება	სულ
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	39,382	1,085	(3,520)	59,392	96,339
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	–	838	838
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	39,382	1,085	(3,520)	60,230	97,177
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	–	7,887	7,887
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	39,382	1,085	(3,520)	68,117	105,064

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნები	2022	2021
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება დაბეგვრამდე		7,887	838
<i>არაფულადი კორექტირებები დაბეგვრამდე ზარალის წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია	22	1,945	2,520
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	7	7,254	5,449
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტიდან	14	–	(87)
საპროცენტო შემოსავალი გაცემულ სესხზე	14	(9,270)	(5,110)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა			
საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობებზე		(248)	(146)
ფინანსური დანახარჯები		287	336
წილი მეკავშირე საწარმოების მოგებაში	12	(3,146)	(663)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		4,709	3,137
საბრუნავი კაპიტალში შესული ცვლილებები			
ცვლილება მარაგებში		(2)	(3)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(1,550)	1,459
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		(658)	(42)
ცვლილება ავანსად გადახდილ გადასახადებში, მოგების გადასახადის გარდა		212	(360)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		(2,845)	(1,699)
ცვლილება სახელშეკრულებო ვალდებულებებში		909	259
		775	2,751
გადახდილი პროცენტი		(226)	(336)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		549	2,415
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(15)	(208)
გადახდები საინვესტიციო ქონებაში		–	(2,987)
ფულადი სახსრების შემოსვლა გაცემული სესხიდან		–	800
ფულადი სახსრების შემოსვლა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		14	20
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(1)	(2,375)
საფინანსო საქმიანობა			
სესხების და ნასესხები სახსრების დაფარვა		–	(333)
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი თანხის გადახდა		(735)	(793)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(735)	(1,126)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა შემცირება		(187)	(1,086)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს წმინდა საკურსო სხვაობები ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	15	1,703	2,803
		(19)	(14)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	15	1,497	1,703

- 2021 წელს აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები 322 ლარით და 409 ლარით შემცირდა, შესაბამისად და შედეგად გამოიწვია ერთ კონტრაქტორთან საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტა (მე-11 შენიშვნა).

9–48 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

1. კორპორაციული ინფორმაცია

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“ (შემდგომში „კომპანია“) საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე დარეგისტრირებული სააქციო საზოგადოებაა. კომპანია რეგისტრირებულია და საქართველოს რეზიდენტი კომპანიაა. მისი იურიდიული მისამართია ქიზიყის ქუჩა #13, თბილისი, საქართველო. საწარმოს ძირითადი საქმიანობებია ბუნებრივი გაზის გაყიდვა საბითუმო მომხმარებლებზე, ამონაგები გაზგასამართი სადგურიდან და ამონაგები გაზის მილსადენების იჯარებიდან.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის აქციების 100%-ს ფლობდა კომპანია „Alphard Gas Holdings B.V.“ (შემდგომში „Alphard“). „Alphard“-ის მფლობელი და მაკონტროლებელი მხარეა კომპანია „Cooperatief Menkent UA“ (შემდგომში „მშობელი საწარმო“), რომელიც ნიდერლანდებში რეგისტრირებულ საწარმოს წარმოადგენს. საწარმოს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ნავთობის სახელმწიფო კომპანია (შემდგომში „სოკარი“), რომელსაც ფლობს და აკონტროლებს აზერბაიჯანის სახელმწიფო.

2. მომზადების საფუძველი

კომპანიის წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. ეს პოლიტიკები ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე. ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

(ა) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება საანგარიშგებო პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია საანგარიშგებო პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია „გრძელვადიანის“ კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(ბ) ამონაგების აღიარება

ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან განისაზღვრება მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ანაზღაურების საფუძველზე და გამორიცხავს მესამე პირების სახელით მიღებულ თანხებს. კომპანია ამონაგებს მაშინ აღიარებს, როდესაც პროდუქტზე ან მომსახურებაზე კონტროლს მომხმარებელს გადასცემს. ამონაგების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის გამოკლებით.

მრავალელემენტური ხელშეკრულებების დროს კომპანია თითოეულ მომსახურებას ცალკე აღნიშნავს, თუ მათი გამიჯვნა შესაძლებელია. ანაზღაურება გადანაწილდება სხვადასხვა მომსახურებაზე მათი ინდივიდუალური გასაყიდი ფასების მიხედვით. ინდივიდუალური გასაყიდი ფასები განისაზღვრება იმ პრაის-ლისტის საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც კომპანია ყიდის მისი ოპერაციების დამუშავების და ტექნიკური მომსახურებებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ამონაგების აღიარება (გაგრძელება)

კომპანია ამონაგებს მაშინ აღიარებს, როდესაც ის აკმაყოფილებს შესასრულებელ ვალდებულებას, ე.ი. პროდუქტზე ან მომსახურებაზე კონტროლს მომხმარებელს გადასცემს.

კომპანია ამონაგებთან დაკავშირებულ თავის შეთანხმებებს სპეციალურ კრიტერიუმებს ადარებს, რათა განსაზღვროს ამ შეთანხმებებში იგი მარწმუნებელ თუ აგენტ მხარედ გამოდის. ჯგუფმა დაასკვნა, რომ ის მოქმედებს მარწმუნებლის სახით ამონაგების მომტან გარიგებებში (რადგან ის, ჩვეულებრივ, აკონტროლებს საქონელს და მომსახურებას მათი მომხმარებლისთვის გადაცემამდე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში კომპანია ზოგადად აღიარებს შემდეგი ტიპის ამონაგებს:

(i) ბუნებრივი გაზის გაყიდვა

კომპანია ბუნებრივ გაზს იურიდიულ პირებზე ყიდის, რაც მოიცავს გაზის სხვა დისტრიბუციას კომპანიებსა და კომერციულ მომხმარებლებზე. ამონაგების აღიარება ხდება მომხმარებლებისთვის მიწოდებისთანავე, რაც დასტურდება მიღება-ჩაბარების აქტით თვის ბოლოს.

(ii) მომსახურებების გაწევა

ამონაგები მომსახურებიდან უკავშირდება სააღრიცხვო პროგრამული უზრუნველყოფის და დოკუმენტების ბრუნვის მომსახურების შეთავაზებას მეტწილად საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისთვის. ამონაგები ამ მომსახურებებიდან აღიარებულია მომსახურების გაწევის მომენტში და მაშინ, როდესაც სავარაუდოა საზღაურის მიღება.

(iii) საიჯარო შემოსავალი

ქონების საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე.

(iv) საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც მომავალში მოსალოდნელი გადახდილი ან მისაღები ფულადი სახსრების ზუსტ დისკონტირებას ახდენს ფინანსური ინსტრუმენტების ვადაზე ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავალი შესულია მოგება ან ზარალში ფინანსური შემოსავლის მუხლში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ამონაგების აღიარება (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ნაშთი

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას მომხმარებლისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ მისაღებ საფასურზე. თუ კომპანია მომხმარებელს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს მომხმარებლის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. კომპანია არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო მოთხოვნები

მოთხოვნები წარმოადგენს კომპანიის უფლებას მიიღოს უპირობო საზღაური (ე.ი. მხოლოდ დროის გასვლაა საჭირო საზღაურის გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს მომხმარებლისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც კომპანიას მომხმარებლისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ მომხმარებელი გადახდას განახორციელებს კომპანიის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება ამონაგებად მაშინ, როდესაც კომპანია გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

(გ) გადასახადები

(i) მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იხვერება საქართველოში. დივიდენდებზე გადაიხდება მოგების გადასახადი და ის დაირიცხება იმ აქციონერებზე დივიდენდებზე განაწილებულ მოგებაზე, რომლებიც ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები არიან საქართველოში. გადასახადი დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო ვალდებულებებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებზე დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია საკუთარი კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა ხდება ბასს (IAS) 12-ის („მოგებიდან გადასახადები“) მიღმა და საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები სხვა საოპერაციო ხარჯებში სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

ამონაგების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის (დღგ) თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც მოთხოვნები და ვალდებულებები მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა, რომელიც ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოებისგან დაბრუნებას ან საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას, შესულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების წმინდა საგადასახადო აქტივების ან წმინდა საგადასახადო ვალდებულების ნაწილში.

(iii) საგადასახადო აქტივების და საგადასახადო ვალდებულებების წმინდა წარმომადგენლობა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშის დანერგვით. ამიტომ კომპანია ყველა საგადასახადო ვალდებულებასთან და მოთხოვნასთან დაკავშირებულ აქტივებს და ვალდებულებებს ნეტო საფუძველზე წარმოადგენს.

(დ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ყველა ძირითადი საშუალება თვითღირებულებით აღირიცხება, დაგროვილი ცვეთის და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ამგვარი თვითღირებულება მოიცავს შესყიდვის ფასს, მათ შორის ანაზღაურებად შესყიდვის გადასახადებს და ნებისმიერ პირდაპირ მიკუთვნებად დანახარჯებს აქტივის საჭირო მდგომარეობამდე მისაყვანად, ძირითადი საშუალებების ნაწილის გამოცვლის ხარჯს და ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტებისთვის, თუ დაკმაყოფილებული იქნება აღიარების კრიტერიუმები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული შეცვლა ხდება უცვლელი, კომპანია მათ ცვეთას არიცხავს ცალ-ცალკე, თითოეულის სასარგებლო მომსახურების ვადის მიხედვით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექტირება, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი რემონტისა და ტექმომსახურების დანახარჯი გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(ii) დაუმთავრებელი მშენებლობა

დაუმთავრებელი მშენებლობა თვითღირებულებით აღირიცხება, დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. დაუმთავრებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეულ შესაბამისად განაწილებულ პირდაპირ მიკუთვნებად ცვლად ხარჯებს და ფიქსირებულ ზედნადებ ხარჯებს. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივების ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

(iii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის თვითღირებულების აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ ნაწილის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი თვითღირებულების სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მისი დადგომისთანავე.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული მოგებაში ან ზარალში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(v) ცვეთა

ცვეთის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განცალკევებით ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივების საშუალო სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადებია:

მილსადენები	25 წლამდე
შენობები და ნაგებობები	25 წლამდე
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	10 წლამდე
კომპიუტერები	7 წლამდე
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები და ავეჯი	5 წლამდე
სხვა	5 წლამდე

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები ყოველწლიურად გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

(ე) საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება და იგი საოპერაციო დანახარჯებსაც მოიცავს. საწყისი აღიარების შემდეგ საინვესტიციო ქონება აღირიცხება თვითღირებულების მოდელის მიხედვით – თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გამოკლებული დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

საინვესტიციო ქონების აღიარება წყდება მათი გასხვისების დროს (ე.ი. თარიღში, როდესაც მიმღებზე გადადის კონტროლი) ან როდესაც საინვესტიციო ქონების ექსპლუატაციიდან საბოლოოდ ხდება ამოღება და მოსალოდნელი არ არის მათი გასხვისებით სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება. წმინდა გასვლის ამონაგებსა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტის პერიოდის მოგებაში ან ზარალში. საინვესტიციო ქონების აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილ შემოსულობა ან ზარალში შესაყვანი საზღაურის თანხა განისაზღვრება ფასს (IFRS) 15-ის გარიგების ფასის განსაზღვრის მოთხოვნების შესაბამისად.

საინვესტიციო ქონების მუხლში გადატანა (ან ამ მუხლიდან გადმოტანა) ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც აღნიშნული ქონების ექსპლუატაციაში გარკვეული ცვლილება აღინიშნება. საინვესტიციო ქონებიდან მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონების ანგარიშზე ქონების გადატანის შემთხვევაში შემდგომი აღრიცხვისთვის პირობითი ღირებულება არის გამოყენებული ცვლილების თარიღში გადაცემული ქონების საბალანსო ღირებულება. თუ მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონება იქცევა საინვესტიციო ქონებად, კომპანია ასეთ ქონებას აღიარებს ძირითადი საშუალებების აღრიცხვის პოლიტიკის შესაბამისად სარგებლობაში ცვლილების მოხდენის თარიღამდე.

საინვესტიციო ქონების ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო 25-წლიან ვადაზე. გაუფასურების ოდენობის დასადგენად ფასდება საინვესტიციო ქონება, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ საინვესტიციო ქონების შესაძლო გაუფასურებაზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) იჯარა

ხელშეკრულების გაფორმებისას კომპანია აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, საზღაურის სანაცვლოდ.

(i) კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. კომპანია აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რომ განახორციელოს საიჯარო გადახდები და აანაზღაუროს აქტივის გამოყენების უფლება, რომლებიც წარმოადგენს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლებას.

აქტივის გამოყენების უფლება

კომპანია აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს იჯარის ვადის დაწყების თარიღში (ე.ი. თარიღში, როცა საიჯარო აქტივი ხელმისაწვდომი იქნება გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება თვითღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და იცვლება საიჯარო ვალდებულებების ნებისმიერი ხელახალი შეფასების მიხედვით. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდების თანხას, ნებისმიერი მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების გამოკლებით. აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადას შორის უმოკლესის განმავლობაში 2-დან 10 წლამდე. აქტივის გამოყენების უფლება ასევე გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკა თავში „არაფინანსური აქტივების გაუფასურება“.

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის ვადის დაწყების თარიღში კომპანია აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებითად ფიქსირებულ გადასახდელებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი იჯარის წამახალისებელი გადახდების მოთხოვნა, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) იჯარა (გაგრძელება)

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების დაანგარიშებისას, კომპანია იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის ვადის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მარტივად ვერ განისაზღვრება. იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება – განხორციელებული საიჯარო გადახდებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საიჯარო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

მოკლევადიანი იჯარა და დაბალი ღირებულების ონე აქტივების იჯარა

კომპანია იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან განთავისუფლებას მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის ოფციონს). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე საოფისე აღჭურვილობის იჯარის აღიარებისგან განთავისუფლებას, იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადახდები მოკლევადიან იჯარაზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა აღიარდება ხარჯის სახით იჯარის ვადაზე წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

(ii) კომპანია, როგორც მეიჯარე

იჯარა, რომელშიც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგებაში ან ზარალში აისახება ამონაგების ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება ამონაგების სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – საწყისი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – საწყისი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური აქტივები

საწყისი აღიარება და შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და კომპანიის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც მათ მართავს. სავაჭრო მოთხოვნების გარდა, რომლებიც არ მოიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანია პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, კომპანია ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

სავაჭრო მოთხოვნა, რომელიც არ მოიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება. კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ის თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების გამოსამუშავებლად. ეს ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად. ამორტიზებული ღირებულებით კლასიფიცირებული ან შეფასებული ფინანსური აქტივები ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა მათი ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში, აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – საწყისი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტი);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები დაგროვილი შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სავალო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, დაგროვილი შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე (წილობრივი ინსტრუმენტი);
- ▶ მოგება-ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტი)

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ დაკმაყოფილებული იქნება ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდგომ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით (EIR) და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობა და ზარალი მოგება-ზარალში აღიარდება მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, გამოშვებულ სესხსა და სხვა სავაჭრო მოთხოვნებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – საწყისი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების კომპანიის ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან ამოღება) უპირატესად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა; ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადმოცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გზით. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და კომპანიის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (მე-5 შენიშვნა);
- ▶ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (მე-13 შენიშვნა).
- ▶ გამოშვებული სესხი (მე-14 შენიშვნა).

კომპანია ყველა ფინანსური აქტივის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხავს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და კომპანიის მოსალოდნელ ყველა ფულად ნაკადს შორის, და დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – საწყისი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში.

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ანგარიშობს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია 90 დღით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ სავარაუდოდ კომპანია სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ადრე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – საწყისი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

საწყისი აღიარება და შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით, სესხები და ნასესხები სახსრები, ვალდებულებები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს, ვითარებიდან გამომდინარე.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხების, ნასესხები სახსრებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, აკლდება მათთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი საოპერაციო დანახარჯები.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს და საიჯარო ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე, როგორც ეს განხილულია ქვემოთ:

საიჯარო ვალდებულება

საწყისი აღიარების შემდეგ, საიჯარო ვალდებულება (ა) იზრდება ფინანსური დანახარჯების ოდენობით, რომელიც დაანგარიშდება საწყისი საიჯარო ვალდებულების პერიოდულ საპროცენტო განაკვეთზე გამრავლებით და (ბ) მცირდება გადახდილი იჯარის თანხის ოდენობით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლდება სხვა ვალდებულებით იმავე გამსესხებლის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. სხვაობა შესაბამის საბალანსო ღირებულებაში აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – საწყისი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებული კანონი იძლევა აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის უფლებას და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვის ან ერთდროულად აქტივის გაყიდვისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი.

(iv) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე; ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

ძირითადი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, და რომლებშიც მაქსიმალურად გამოიყენება ემპირიული და მინიმალურად – არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – საწყისი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემების საფუძველზე, რომელიც მთლიანობაში მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ 1-ლი დონე – იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიური ბაზრების კოტირებული ფასები (გაუკორექტირებელი).
- ▶ მე-2 დონე – შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ მე-3 დონე – შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

აქტივები და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებაში განმეორებით საფუძველზე, კომპანია განსაზღვრავს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, კომპანიამ აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

კომპანია არ ფლობს ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, რომლებიც მიმოქცევაშია აქტიურ ბაზრებზე.

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლითაც აქტიურ ბაზარზე ვაჭრობა არ ხდება, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შესაბამისი შეფასების მეთოდების გამოყენებით. ამგვარი მეთოდები შესაძლოა მოიცავდეს მიმდინარე ბაზრის ოპერაციებს გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით; სხვა ინსტრუმენტის დღევანდელ სამართლიან ღირებულებაზე მიმართებას, რომლებიც არსებითად იგივეა; დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზს ან შეფასების სხვა მოდელებს. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-18 შენიშვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა შესყიდვის ღირებულებას ფიფო აღრიცხვის მეთოდის გამოყენებით, ან საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეული საქმიანობის პროცესში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და გაყიდვის სავარაუდო ხარჯი.

(ი) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ან როდესაც აქტივის წლიური ტესტირება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოსვლა, რაც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების განსაზღვრისას, შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ამგვარი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ამ გამოთვლების დასაბუთება ხდება შეფასების კოეფიციენტებით, იმ აქციების კოტირებული ფასებით, რომლებიც საჯაროდ იყიდება ან სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც განაწილებულია ესა თუ ის აქტივი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი პროპორციულად გადანაწილდება ამ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად. გაუფასურების ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში.

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ფასდება არსებობს თუ არა იმის ნიშნები, რომ ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალი შეიძლება აღარ არსებობდეს ან შემცირებული იყოს. ასეთი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას. ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალის გაუქმება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურები ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც მას ექნებოდა ცვეთის გამოკლებით წინა წლებში აქტივის გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი გაუქმების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, თუ აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც გაუქმება აღირიცხება როგორც აფასება.

(კ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ბანკში ნაღდი ფულის ნაშთისგან.

(ლ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ კონსტრუქციული ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ განსაზღვრა. ანარიცხთან დაკავშირებული ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში

მეკავშირე საწარმო ისეთი სამეურნეო ერთეულია, რომელშიც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს. მნიშვნელოვანი გავლენა გულისხმობს ინვესტირებულ საწარმოში ფინანსური და საოპერაციო პოლიტიკის გადაწყვეტილებებში მონაწილეობის უფლებამოსილებას, მაგრამ არა კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს აღნიშნულ პოლიტიკაზე. კომპანიის ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში აღირიცხება წილობრივი მეთოდით.

წილობრივი მეთოდის ფარგლებში, ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში თავდაპირველად თვითღირებულებით აღირიცხება. ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად კორექტირდება, რომ ასახოს მეკავშირე საწარმოში კომპანიის მიერ ფლობილ წმინდა აქტივებში შეძენის თარიღიდან მომხდარი ცვლილებები. მეკავშირე საწარმოსთან დაკავშირებული გუდვილი შედის ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებაში და მისი გაუფასურების ტესტირება ცალკე არ ხდება.

სრული შემოსავლის ანგარიშგება ასახავს მეკავშირე საწარმოს ოპერაციების შედეგებში კომპანიის წილს. ნებისმიერი ცვლილება მეკავშირე საწარმოების სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილია, როგორც საწარმოს სხვა სრული შემოსავლის ნაწილის სახით. ამასთან, როდესაც მეკავშირე საწარმოს საკუთარ კაპიტალში პირდაპირ არის აღიარებული ცვლილება, კომპანია ნებისმიერ ცვლილებაში (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მის წილს აღიარებს საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში. კომპანიასა და მეკავშირე საწარმოს შორის ოპერაციებიდან მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა და ზარალი ელიმინირდება, მეკავშირე საწარმოში არსებული წილის შესაბამისად.

მეკავშირე საწარმოში კომპანია მოგების ან ზარალის წილის მთლიანი თანხა ნაჩვენებია სრული შემოსავლის ანგარიშგების დასაწყისში, საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგების გარეთ და ის წარმოადგენს მოგებას ან ზარალს გადასახადით დაბეგვრის შემდეგ და არამაკონტროლებელ პაკეტს მეკავშირე საწარმოს შვილობილ საწარმოებში.

მეკავშირე საწარმოს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იგივე საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რომელიც წარმოდგენილია კომპანიის ანგარიშგებაში. საჭიროების შემთხვევაში კეთდება კორექტირებები სააღრიცხვო პოლიტიკების კომპანიის პოლიტიკებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

წილობრივი მეთოდის გამოყენების შემდეგ, კომპანია განსაზღვრავს საჭიროა თუ არა გაუფასურების ზარალის აღიარება მის მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციაზე. თითოეულ საანგარიშგებო თარიღში, კომპანია განსაზღვრავს არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ მეკავშირე საწარმოში განხორციელებული ინვესტიცია გაუფასურებულია. თუ არსებობს ამგვარი მტკიცებულება, კომპანია დაიანგარიშებს გაუფასურების ოდენობას მეკავშირე საწარმოს ანაზღაურებად ღირებულებასა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის განსხვავების სახით და შემდეგ ზარალს მოგებაში ან ზარალში აღიარებს, როგორც 'მეკავშირე საწარმოს მოგების წილს'.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში (გაგრძელება)

მეკავშირე საწარმოზე მნიშვნელოვანი გავლენის დაკარგვის შემთხვევაში, კომპანია ახდენს გაუნაწილებელი ინვესტიციის შეფასებასა და აღიარებას სამართლიანი ღირებულებით. მნიშვნელოვანი გავლენის დაკარგვის მომენტიდან მეკავშირე საწარმოს საბალანსო ღირებულებასა და გაუნაწილებელი ინვესტიციისა და გასვლის ამონაგების სამართლიან ღირებულებას შორის ნებისმიერი სხვაობის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

(ნ) უცხოური ვალუტა

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ეროვნულ ვალუტაში – ლარში, რომელიც ასევე არის კომპანიის სამუშაო ვალუტა, ვინაიდან ქართული ლარი იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტაა, რომელშიც კომპანია ფუნქციონირებს.

უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციები თავიდან საწარმოს მიერ აღირიცხება მათ შესაბამის სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ-კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება საანგარიშგებო თარიღში არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ-კურსით. ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმოდგარი ნებისმიერი სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში. არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციების დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება და განმარტებითი შენიშვნები

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

შემდეგი ცვლილებები და ინტერპრეტაციები პირველად იქნა გამოყენებული 2022 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება „კონცეპტუალური მიდგომა“;
- ▶ „ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე“ – ბასს (IAS) 16-ის ცვლილება;
- ▶ „წამგებიანი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ – ბასს (IAS) 37-ის ცვლილება;
- ▶ „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება – შვილობილი საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს სტანდარტებს“;
- ▶ ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები – ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები“;
- ▶ ბასს (IAS) 41 – „სოფლის მეურნეობა – დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებაში“.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება და განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ახალი და გადასინჯული სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

ქვემოთ განსაზღვრულია ახალი და გადასინჯული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც უკვე გამოიცა, მაგრამ ძალაში არ არის შესული კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის. კომპანია ამ ახალი და გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას გეგმავს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, და სავალდებულოა შედარებადი რიცხოვრები მონაცემების წარმოდგენა. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც, თუ საწარმო ასევე გამოიყენებს ფასს (IFRS) 9-სა და ფასს (IFRS) 15-ს, ფასს (IFRS) 17-ის პირველად გამოყენებამდე ან გამოყენების დღეს.
- ▶ ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება: „ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად“ – ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, და გამოიყენება რეტროსპექტულად.
- ▶ „სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება“ – ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება – ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრით დაწყებული და შემდგომი წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და ვრცელდება ცვლილებაზე სააღრიცხვო პოლიტიკაში და სააღრიცხვო შეფასების ცვლილებაში, რომლებიც ამ პერიოდის დასაწყისში ან შემდგომ პერიოდებში წარმოიშობა. ნებადართულია ცვლილებების ვადაზე ადრე გამოყენება, ამ ფაქტის გამჟღავნებამდე.
- ▶ „სააღრიცხვო პოლიტიკასთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნა“ – ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება და განცხადება 2 ფასს-ების გამოყენების პრაქტიკის შესახებ, რომელიც ვრცელდება 2023 წლის 1 იანვრით დაწყებულ ან შემდგომ ყოველწლიურ პერიოდებზე, ამასთან ნებადართულია ვადაზე ადრე მიღება.
- ▶ ბასს (IAS) 12-ის ცვლილება – „ერთი ოპერაციიდან წარმოშობილ აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი“ – 2021 წლის მაისში, საბჭომ გამოსცა ბასს (IAS) 12-ის ცვლილება, რომლითაც იზღუდება საწყისი აღიარების გამოწვევის ფარგლები ბასს (IAS) 12-ის საფუძველზე, როცა ის აღარ ვრცელდება ოპერაციებზე, რომლებიც წარმოშობს თანაბარ დასაბეგრ და დასაქვით დროებით სხვაობებს.

ამ მომენტისთვის კომპანია აფასებს გადასინჯული სტანდარტების და ცვლილებების გავლენას, მაგრამ არ მოელის, რომ მათ არსებითი გავლენა ექნება მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ამონაგების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე თადათულ განმარტებით შენიშვნებზე და პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღში. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

განსჯა

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელობის განსჯა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

(1) ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოებში

კომპანია საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოში – სს „საქორგაზი“ ფლობს 13.7%-იან წილს. ითვლება, რომ 20%-იანი ან უფრო ნაკლები ხმის უფლების მქონე წილის ფლობა არ წარმოშობს მნიშვნელოვან გავლენას, თუ არ მოხდება იმის მკაფიოდ დემონსტრირება, რომ ფაქტობრივი მნიშვნელოვანი გავლენა არსებობს. სს „საქორგაზის“ შემთხვევაში, მიუხედავად 20%-ზე ნაკლები წილისა, ხელმძღვანელობის აზრით კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ინვესტირებულ საწარმოზე, რადგან კომპანიას და სს „საქორგაზს“ ერთი ხელმძღვანელობა ჰყავს, მათი საქმიანობები მნიშვნელოვნად გადაიკვეთება და ხელმძღვანელობა ერთობლივად იღებს ორივე საწარმოსთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებს.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშგებო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებული დაშვებები შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(i) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

გაუფასურება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც წარმოადგენს გაყიდვის ხარჯით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესს. გასვლის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულება გამოიანგარიშება ანალოგიური აქტივების გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შესრულებული გაყიდვის გარიგებებიდან მიღებული მონაცემების საფუძველზე ან ემპირიული საბაზრო ფასების მიხედვით, რასაც აკლდება აქტივის გასვლის ზღვრული დანახარჯები. გამოყენების ღირებულების დაანგარიშება ეფუძნება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ფულადი ნაკადები მიიღება მომდევნო ხუთი წლისთვის ხელმძღვანელობის პროგნოზებიდან და არ მოიცავს რესტრუქტურულ ზაცას, რომელთა ვალდებულებაც კომპანიას ჯერ არ აუღია ან მნიშვნელოვან სამომავლო ინვესტიციებს, რომლებიც გააუმჯობესებს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შემოწმებული აქტივების ეფექტურობას.

ხელმძღვანელობამ ჩაატარა მაჩვენებლების ანალიზი, რომლის მიხედვითაც აქტივები შესაძლოა გაუფასურდეს 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მან ვერ მოახდინა გარე ან შიდა ფაქტორების გამოვლენა, რომლებმაც შესაძლოა გამოიწვიონ არაფინანსური აქტივების გაუფასურება.

(ii) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების და გაცემული სესხის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

კომპანია აღიარებს რეზერვებს სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და გამოიყენა სტანდარტის გამარტივებული მიდგომა.

ხელმძღვანელობამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაიანგარიშა ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ვადის გათვალისწინებით. კომპანიამ გამოიყენა მისი საკრედიტო ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით მომზადებული ანარიცხის მოდელი, რომელიც მოვალეების პერსპექტიულ ფაქტორებს და ეკონომიკურ გარემოს მოერგო.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გაცემულ სესხზე ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე ყოველ საანგარიშგებო თარიღში. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, კომპანია აფასებს მოსალოდნელი ფულად ნაკადებს ფინანსური აქტივებიდან, რომელიც დისკონტირდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასევე მოქმედებს გადახდების ვადებზე, საკრედიტო ზარალი წარმოიშვება მაშინაც კი, თუ კომპანია მოელის მის სრულად გადახდას და მოგვიანებით სახელშეკრულებო პირობების შესაბამისად. კონკრეტულად, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემული სესხისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად ხელმძღვანელობამ გამოიყენა შეფასება, რომ ეს სესხი დაიფარება 2028 წლის იანვრამდე 2025 წლის 31 დეკემბრის ნაცვლად, რაც ხელშეკრულების საფუძველზე წარმოადგენს დაფარვის ვადას.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საკრედიტო დაწესებულებებში არსებული სახსრებისთვის (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში) კომპანიამ განსაზღვრა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო.

ამგვარად, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიუღებელი თანხების მოსალოდნელი რეზერვი 14,017 ლარის (2021 წ.: 6,763 ლარი) ოდენობით ფინანსური აქტივების გაუფასურებით მიღებული შესაძლო ზარალის საუკეთესო შეფასებაა (შენიშვნები მე-7, მე-13 და მე-14).

6. ამონაგები

კომპანია ბუნებრივ გაზს იურიდიულ პირებზე ყიდის. ამონაგების აღიარება ხდება მომხმარებლებისთვის მიწოდებისთანავე, რაც დასტურდება მიღება-ჩაბარების აქტით თვის ბოლოს.

	2022	2021
ამონაგები ბუნებრივი გაზის გაყიდვიდან	68,004	44,756
სხვა ამონაგები	1,697	1,665
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	69,701	46,421
საიჯარო შემოსავალი	3,232	3,084
მთლიანი ამონაგები	72,933	49,505

კოვიდ-19

2020 წლის 11 მარტს ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ კოვიდ-19-ის ეპიდემია პანდემიად გამოაცხადა. კოვიდ-19-ის პანდემიამ გაუმჯობესების მნიშვნელოვანი ნიშნები უჩვენა, და მრავალმა ქვეყანამ მოხსნა მგზავრობაზე შეზღუდვები, და გააუქმა მკაცრი იზოლაცია და საკარანტინო ღონისძიებები. საქართველოს მთავრობამ გაატარა კოვიდ-19-ის გავრცელების შემაკავებელი რამდენიმე ღონისძიება, რომლებსაც მნიშვნელოვანი სოციალური და ეკონომიკური გავლენა ჰქონდა. კომპანიის საქმიანობის ხასიათის გათვალისწინებით, კოვიდ-19-ის ვირუსს არსებითი ნეგატიური გავლენა არ ჰქონია მის ოპერაციებზე. წინა წლებთან შედარებით, შეზღუდვები აღმოიფხვრა, იმატა ვაქცინირებული ადამიანების რიცხვმა და პანდემიიდან გამოსვლა მთელს მსოფლიოში ფიქსირდება. საქართველოში დაფიქსირდა ტურიზმის და ექსპორტის მნიშვნელოვანი ზრდა, რაც მეტყველებს იმაზე, რომ ქვეყანა გადალახავს პანდემიის ნეგატიურ ეფექტებს. 2023 წლის 5 მაისს ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ კოვიდ-19-ის გლობალური პანდემიის საგანგებო მდგომარეობა დასრულებულად გამოაცხადა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

6. ამონაგები (გაგრძელება)

ომი უკრაინაში

უკრაინაში ომის შედეგად ბევრმა ქვეყანამ კონკრეტულ რუსულ საწარმოებს და ფიზიკურ პირებს დაუწესა და უწესებს ახალ სანქციებს. სანქციები ასევე დაუწესდა ბელარუსსაც. შექმნილ ვითარებას, საქონლის ფასების და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების პოტენციურ მერყეობასთან, იმპორტ-ექსპორტის შეზღუდვასთან, ადგილობრივი მასალების და მომსახურებების ხელმისაწვდომობასა და ადგილობრივ რესურსებზე წვდომასთან ერთად პირდაპირი გავლენა ექნება საწარმოებზე, რომლებიც აწარმოებენ ოპერაციებს ან კონტაქტი აქვთ რუსეთთან, ბელარუსთან ან უკრაინასთან. ომს და მის პირდაპირ და არაპირდაპირ შედეგებს შესაძლოა გავლენა ჰქონდეს სხვა საწარმოებზე, რომლებსაც პირდაპირი ინტერესები არ გააჩნიათ ამ ქვეყნებში, მაგალითად, სამომხმარებლო ფასების და უცხოური ვალუტის გაცვლით კურსის მერყეობაზე დაქვემდებარების, ასევე გაჭიანურებული ეკონომიკური ვარდნის შესაძლებლობის შედეგად. ვინაიდან ომი ჯერაც მიმდინარეობს და ხდება ახალი სანქციების დაწესება, ძნელია იმის სარწმუნოდ შეფასება, თუ როგორ აისახება ეს კომპანიის საქმიანობაზე, ასევე გაურკვეველია, რა მასშტაბის გავლენას მოახდენს ის ზოგადად ეკონომიკაზე. კომპანიის ხელმძღვანელობა თვალს ადევნებს ეკონომიკურ ვითარებას შექმნილ გარემოში. კომპანიაზე ომის ეფექტების საუკეთესო მიმდინარე შეფასება ასახულია წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში.

სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები

31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ აღიარა ამონაგებთან დაკავშირებული შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	2022	2021
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	5,070	3,975
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	1,975	1,066

სავაჭრო მოთხოვნების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საზღაურის მიღების უფლება უპირობო ხდება.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოადგენს მომხმარებლებისგან მიღებულ საზღაურს და კომპანიის ვალდებულებას განახორციელოს გაზის მიწოდება ამ მომხმარებლებისთვის. 1,066 ლარი რომელიც შესული იყო სახელშეკრულებო ვალდებულებებში საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში აღიარებულია, როგორც ამონაგები 2022 წლის განმავლობაში (2021 წ.: 807 ლარი).

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. შექმნილი ანარიცხები, წმინდა

	სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების რეზერვო (მე-13 შენიშვნა)	გაცემული სესხის რეზერვი (მე-14 შენიშვნა)	სულ
2021 წლის 1 იანვარი	29	1,285	1,314
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	1,538	3,911	5,449
2021 წლის 31 დეკემბერი	1,567	5,196	6,763
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	–	7,254	7,254
2022 წლის 31 დეკემბერი	1,567	12,450	14,017

8. სხვა არასაოპერაციო ხარჯები

	2022	2021
IT და ტექნიკური მხარდაჭერა	1,014	1,225
პროფესიული მომსახურება	902	852
მილსადენების დემონტაჟი (ა)	501	–
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	365	353
საწვავი	229	147
კომუნალური მომსახურება და კავშირგაბმულობა	218	197
უზრუნველყოფა	140	137
ბუნებრივი გაზის სისტემის რეგულირების მოსაკრებელი	124	77
სამგზავრო და წარმომადგენლობითი ხარჯები	86	14
მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების საიჯარო ხარჯი	34	19
რემონტი და ტექნომსახურება	33	46
ქველმოქმედება და სპონსორობაზე	6	110
სხვა	327	256
სულ სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	3,979	3,433

(ა) 2022 წელს კომპანიამ დაიქირავა მესამე მხარე 5 ათას მეტრზე მეტი მილსადენის დემონტაჟისთვის, რომელსაც ჰქონდა ნულოვანი წმინდა საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. კომპანია გეგმავს დემონტირებული ნაწილების გაყიდვას.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	მილსა- დენები	შენობები და ნაგებო- ბები	ავტოსატ- მანქანა- რანსპორ- ტო შენობები და საშუალე- ები და აღჭურ- ვილობა	ბეზი და ავეჯი	კომპიუ- ტერები	სხვა	დაუმთავ- რებელი მშენებ- ლობა	სულ
დანახარჯები									
2021 წლის 1									
იანვარს	280	17,087	1,435	1,683	820	234	187	284	22,010
შესყიდვები	11	130	5	-	-	25	-	37	208
გასვლები	-	(20)	-	-	-	(1)	-	-	(21)
2021 წლის 31									
დეკემბერს	291	17,197	1,440	1,683	820	258	187	321	22,197
შესყიდვები	-	4	-	-	-	4	7	-	15
გასვლები	(11)	-	-	-	-	(1)	(2)	-	(14)
2022 წლის 31									
დეკემბერს	280	17,201	1,440	1,683	820	261	192	321	22,198
ცვეთა									
2021 წლის 1									
იანვარს	-	3,570	331	717	551	170	152	-	5,491
ცვეთის	-	716	41	184	140	23	24	-	1,128
დანარიცხი	-	(1)	-	-	-	-	-	-	(1)
2021 წლის 31									
დეკემბერს	-	4,285	372	901	691	193	176	-	6,618
ცვეთის	-	723	65	184	129	19	5	-	1,125
დანარიცხი	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2022 წლის 31									
დეკემბერს	-	5,008	437	1,085	820	212	181	-	7,743
წმინდა									
საადრიცხო									
ღირებულება									
2021 წლის 31									
დეკემბერს	291	12,912	1,068	782	129	65	11	321	15,579
2022 წლის 31									
დეკემბერს	280	12,193	1,003	598	-	49	11	321	14,455

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. საინვესტიციო ქონება

	მიწა	შენობები და ნაგებობები	სულ
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	–	663	663
შესყიდვები	1,346	1,641	2,987
ცვეთის ხარჯი	–	(50)	(50)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,346	2,254	3,600
ცვეთის ხარჯი	–	(69)	(69)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,346	2,185	3,531

კომპანიის საინვესტიციო ქონება შედგება მიწის ნაკვეთებისა და ხუთი შენობა-ნაგებობისგან. 2022 წელს საინვესტიციო ქონების შესყიდვები არ მომხდარა. საინვესტიციო ქონება აღირიცხება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მისი საბალანსო ღირებულებისგან 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ჩვეული საქმიანობის პროცესში კომპანია არ ახორციელებს ინვესტირებას საინვესტიციო ქონებაში. ამ შემთხვევაში აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ ჩაატარა აუქციონი კომპანიის მსესხებლებისგან დასაკუთრებული ქონების გასაყიდად.

კომპანიას არ აქვს მისი საინვესტიციო ქონების რეალიზებასთან დაკავშირებული შეზღუდვები ან რაიმე სახელშეკრულებო ვალდებულება საინვესტიციო ქონების შეძენასთან, მშენებლობასთან ან განვითარებასთან, ასევე მის გარემონტებასთან, ტექნომსახურებასთან და გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

11. აქტივის გამოყენების უფლება და იჯარა

(ა) იჯარა – კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანიას აქვს საიჯარო ხელშეკრულებები საოფისე შენობისთვის, გაზგასამართი სადგურისთვის და ავტოსადგომისთვის, 2–დან 10 წლამდე იჯარის ვადით. კომპანია ასევე იჯარით იღებს მანქანა–დანადგარებს 12–თვიანი ან ნაკლები იჯარის ვადით და საოფისე ინვენტარის იჯარა დაბალ ფასად. ამ იჯარებისთვის, კომპანია სარგებლობს „მოკლევადიანი იჯარის“ და „დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის“ აღიარებისგან გათავისუფლების უფლებით. ქვემოთ განსაზღვრულია აღიარებული აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება:

	მიწა	შენობები და ნაგებობები	სულ
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	71	3,603	3,674
ცვეთის ხარჯი	(24)	(750)	(774)
საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტა	–	(322)	(322)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	47	2,531	2,578
ცვეთის ხარჯი	(24)	(673)	(697)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	23	1,858	1,881

ქვემოთ განსაზღვრულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	3,245	4,607
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	226	329
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა, წმინდა	(267)	(160)
გადახდები	(961)	(1,122)
საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტა	–	(409)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,243	3,245
მიმდინარე	784	755
გრძელვადიანი	1,459	2,490

ქვემოთ მოცემულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხები

	2022	2021
აქტივის გამოყენების უფლების ხარჯის ცვეთა	697	774
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	226	329
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა, წმინდა	(267)	(160)
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტიდან (მე–14 შენიშვნა)	–	(87)
სულ მოგება–ზარალში აღიარებული თანხა	656	856

2022 წელს კომპანია ფლობდა მთლიან ფულად ნაკადებს 961 ლარის იჯარებზე (2021 წ.: 1,122 ლარი).

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

11. აქტივის გამოყენების უფლება და იჯარა (გაგრძელება)

(ბ) იჯარა – კომპანია, როგორც მეიჯარე

კომპანია იჯარით გასცემს მილსადენებს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებზე სს „საქორგაზი“ და შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“. ხელშეკრულების იჯარის საშუალო ვადაა ერთი წელი. 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომავალი მინიმალური მისაღები საიჯარო თანხები შეუქცევად საოპერაციო იჯარაზე 2,928 ლარს მოიცავდა. კომპანია ასევე იჯარით გასცემს გაზგასამართ სადგურს, საოფისე ფართს და სხვა მცირე სივრცეებს, რომლისთვისაც მომავალი საიჯარო მოთხოვნები მოიცავს 304 ლარს (2021 წ.: 160 ლარი).

12. ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოებში

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ფლობს 50%-იან წილს შპს „ჯორჯიან პლასტიკ პაიპსში“, რომელიც ჩართულია სამრეწველო პლასტმასის მიღების წარმოებაში და 13,7%-ს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოში სს „საქორგაზი“. მეკავშირე საწარმოები დაფუძნებულია და ბიზნეს-ოპერაციებს ასრულებენ საქართველოში. კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოებში წილობრივი მეთოდის გამოყენებით აღირიცხება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის მიერ მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებული ინვესტიციის შესახებ ფინანსური ინფორმაციის შეჯამება.

შპს „ჯორჯიან პლასტიკ პაიპსი“

	2022	2021
მოკლევადიანი აქტივები	2,921	1,554
გრძელვადიანი აქტივები	253	253
მოკლევადიანი ვალდებულებები	(112)	(83)
საკუთარი კაპიტალი	3,062	1,724
კომპანიის წილი საკუთარ კაპიტალში – 50%	1,531	862
კომპანიის ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება	1,531	862
	2022	2021
ამონაგები	5,545	2,116
მოგება/(ზარალი)	1,338	(28)
კომპანიის წლის მოგების/(ზარალის) წილი	669	(14)
გამოკლებული: მიღებული დივიდენდები	–	–
საინვესტიციო საბალანსო ღირებულების წმინდა ზრდა/(შემცირება)	669	(14)

2022 წელს კომპანიას არ მიუღია დივიდენდი მეკავშირე საწარმოში მისი ინვესტიციიდან. 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მეკავშირე საწარმოს არ ჰქონია არსებითი პირობითი ან საინვესტიციო ვალდებულებები.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოებში (გაგრძელება)

სს „საქორგაზი“

	2022	2021
მოკლევადიანი აქტივები	42,663	19,714
გრძელვადიანი აქტივები	165,440	137,741
მოკლევადიანი ვალდებულებები	(99,378)	(62,586)
გრძელვადიანი ვალდებულებები	(85,701)	(89,926)
საკუთარი კაპიტალი	23,024	4,943
კომპანიის წილი საკუთარ კაპიტალში – 13.7%	3,154	677
კომპანიის ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება (ა)	3,154	677
	2022	2021
ამონაგები	117,604	112,350
წლის მოგება	18,081	10,479
კომპანიის წლის მოგების წილი – 13.7%	2,477	1,436
ინვესტიციების საბალანსო ღირებულების ზრდა (ა)	2,477	1,436
გამოკლებული: გაუფასურება (ა)	–	(759)
წმინდა ცვლილება ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებაში	2,477	677

(ა) სს „საქორგაზს“ ჰქონდა წმინდა ზარალი წინა რამდენიმე წლის განმავლობაში, ხოლო საკუთარი კაპიტალი უარყოფითიდან დადებით ციფრად გადაიქცა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად ინვესტიციის ღირებულება ნაწილობრივ გაუფასურდა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	2022	2021
სავაჭრო მოთხოვნები (ა)	6,835	5,132
სხვა მოთხოვნები	257	410
გამოკლებული: რეზერვი (მე-7 შენიშვნა)	(1,567)	(1,567)
	5,525	3,975

(ა) სავაჭრო მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს პროცენტი არ ერიცხება, გამოხატულია ლარში და ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, როგორც წესი, 30-დღიან ვადაში იფარება.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხი

კომპანიის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში შესული ფინანსური აქტივების კრედიტის ხარისხის მიხედვით ანალიზი ასეთია:

2022 წლის 31 დეკემბერი	სულ	ვადაგადაცილებული			
		<30 დღე	30–60 დღე	60–90 დღე	>90 დღე
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	22.10%	2.97%	14.07%	4.67%	51.11%
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება	7,092	3,878	327	150	2,737
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(1,567)	(115)	(46)	(7)	(1,399)

2021 წლის 31 დეკემბერი	სულ	ვადაგადაცილებული			
		<30 დღე	30–60 დღე	60–90 დღე	>90 დღე
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	28.27%	4.01%	4.71%	4.79%	90.20%
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება	5,542	2,869	976	146	1,551
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(1,567)	(115)	(46)	(7)	(1,399)

90 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სავაჭრო მოთხოვნების ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მეტწილად მოიცავს 1,233 ლარის ოდენობით მოთხოვნას (2021 წ.: 152 ლარი) მომხმარებლის მიმართ გაზის შესაძენად. მხარეებმა შეადგინეს ხელშეკრულება დაფარვის გრაფიკის შესახებ და მოსალოდნელია, რომ მომხმარებელი დარჩენილ თანხას დაფარავს გრაფიკის შესაბამისად, 2023 წლის ივნისის ბოლოს. მომხმარებელმა დარჩენილი თანხა სრულად დაფარა საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ პერიოდში. მოძრაობა ამოუღებელი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების რეზერვში წარმოდგენილია მე-7 შენიშვნაში.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14. გაცემული სესხი

გაცემული სესხი 76,755 ლარის ოდენობით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2021 წ.: 74,739 ლარი) მეკავშირე და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოს სს „საქორგგაზს“ ეკუთვნის. 2018 წლის 1 თებერვალს კომპანიასა და სს „საქორგგაზს“ შორის გაფორმდა სესხის ხელშეკრულება მთლიანად 70,000 ლარზე, რამდენიმე ტრანშად. ძირითადი თანხისა და დარიცხული პროცენტის მთლიანი თანხის დაფარვის ვადა იყო 2021 წლის 1 თებერვალი. ხელმძღვანელობის აზრით, სესხის ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი საბაზრო განაკვეთზე ნაკლები იყო, შესაბამისად სესხის თითოეული ტრანში განცალკევებულად აღირიცხება და მისი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. სესხის სამართლიან და ნომინალურ ღირებულებას შორის 14,024 ლარის სხვაობა აღიარებული იყო 2018 წელს მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის ზრდის სახით. ამასთან, სს „საქორგგაზს“ ჰქონდა წმინდა ზარალი წინა რამდენიმე წლის განმავლობაში და უარყოფითი საკუთარი კაპიტალი, ხოლო ინვესტიციის ღირებულება სრულად გაუფასურებული იყო 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სესხის დაფარვის თარიღი რესტრუქტურისებული იყო რამდენჯერმე – 2021 წლის იანვარში დაფარვის ვადა 2023 წლის 31 დეკემბრამდე გახანგრძლივდა. 2022 წლის 31 დეკემბრის სესხის დაფარვის ვადა 2025 წლის 31 დეკემბრამდე გახანგრძლივდა. იმის გათვალისწინებით, რომ მთლიანი პროცენტისა და სესხის ძირის დაფარვა სწორედ ამ დღეს უწევს კონტრაგენტს, გაცემული სესხი არ არის ვადაგადაცილებული 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის (2021: არ არის ვადაგადაცილებული). 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ხელმძღვანელობამ შეაფასა ამ ფინანსური აქტივის ანაზღაურებადობა და შედეგად აღიარა გაუფასურება 7,254 ლარის ოდენობით (2021 წ.: 3,911 ლარი) (მე-7 შენიშვნა).

ფინანსური შემოსავალი მოიცავდა შემდეგს:

	2022	2021
ფინანსური შემოსავალი გაცემულ სესხზე	9,270	5,110
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტიდან	–	87
ფინანსური შემოსავალი მიმდინარე ანგარიშებზე	55	43
სულ ფინანსური შემოსავალი	9,325	5,240

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში 1,497 ლარის ოდენობით (2021 წ.: 1,703 ლარი), რაც წარმოადგენს საქართველოს კომერციულ ბანკებში არსებულ პროცენტთან მიმდინარე ანგარიშებს. ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა ფინანსურმა შემოსავალმა 2022 წელს 55 ლარი შეადგინა (2021 წ.: 43 ლარი).

16. საკუთარი კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ნებადართული და გამოშვებული სააქციო კაპიტალი 39,382 ლარს შეადგენდა და მოიცავდა 1,971,694 აქციას თითოეულის ნომინალური ღირებულებით 10 აშშ დოლარი.

გადაუხდელი კაპიტალი

2015 წლის 9 თებერვალს კომპანიის აქციონერებმა მიიღეს გადაწყვეტილება კომპანიის საწესდებო კაპიტალში 17,950 ათასი აშშ დოლარის (36,451 ლარი) ოდენობით შენატანის განხორციელების შესახებ. მშობელმა საწარმომ მიიღო გადაწყვეტილება მოთხოვნების და კომპანიისგან მისაღები დივიდენდების (წმინდა სააღრიცხვო ღირებულებით 32,931 ლარი) გამოშვებული აქციების სანაცვლოდ კონვერტირების შესახებ. სხვაობა გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებასა და საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნილი ანგარიშების წმინდა სააღრიცხვო ღირებულებას შორის 3,520 ლარის ოდენობით აღიარებულია, როგორც გადაუხდელი კაპიტალი.

დამატებით შეტანილი კაპიტალი

დამატებით შეტანილი კაპიტალი უკავშირდება სხვაობას კომპანიის მიერ მშობელი საწარმოსგან სესხების ფარგლებში მიღებულ თანხებსა და მათ სამართლიან ღირებულებას, ასევე აქციონერებისგან აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე ზედმეტობით მიღებულ ფულად შენატანს შორის. სესხების ნომინალური პროცენტი ბაზრის განაკვეთზე დაბალი იყო მსგავსი სესხებისთვის მათი გაცემის მომენტისთვის. თავდაპირველად, ან პირობების არსებითი მოდიფიცირების დროს, სესხების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა სესხის მომავალი გადახდების დისკონტირების გზით, სესხის მოსალოდნელი დაფარვის ვადის საფუძველზე, მსგავსი სესხებისთვის ბაზრის საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. სხვაობა სამართლიან და ნომინალურ ღირებულებას შორის აღიარებულია დამატებით შეტანილი კაპიტალის სახით.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. სავაჭრო და სხვა ვალდებულება

	2022	2021
გაზის შესყიდვასა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული ვალდებულებები	27	2,699
სხვა ვალდებულება	204	316
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულება	231	3,015

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებას პროცენტი არ ერიცხება და ის ლარშია გამოხატული.

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება საიჯარო და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია დაფინანსების მოზიდვა კომპანიის ოპერაციებისთვის. კომპანიის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, გაცემულ სესხებს და ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო რისკი, ლიკვიდობის რისკი და საბაზრო რისკი.

კომპანია წარმოადგენს „სოკარის“ მართვის ქვეშ მყოფი კომპანიების უფრო მსხვილი ჯგუფის ნაწილს. ფინანსური რისკების უმრავლესობა გადაიხდება და იმართება „სოკარის“ დონეზე რეგიონალურ და ქვეყნის დონეზე. კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით ორგანიზაციას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო რისკი მისი საოპერაციო საქმიანობებიდან (უმეტესწილად სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები) და მისი საინვესტიციო საქმიანობებიდან.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ნაშთები მოიცავს მოთხოვნებს აბონენტების მიმართ, რომლებსაც ბუნებრივ გაზს კომპანია აწვდის. მიუხედავად იმისა, რომ მოთხოვნების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანიას არ ემუქრება გადაუხდელობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკი, რომელიც გადააჭარბებს დადგენილ ანარიცხებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა საკრედიტო რისკს აკონტროლებს ნაღდი ფულის განთავსებით საქართველოს უმაღლესი რეიტინგის მქონე ბანკებში, რომლებსაც კომპანიასთან უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებთ. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ გაცემული სესხის ამოღებასთან დაკავშირებით რისკები არ აქვს, რადგან ამ საწარმოს საბოლოო მშობელი საწარმო აკონტროლებს, რომელსაც, თავის მხრივ, აკონტროლებს აზერბაიჯანის რესპუბლიკა.

მაქსიმალური საკრედიტო რისკის ზომა საანგარიშგებო თარიღში იყო:

	საბალანსო ღირებულება	
	2022	2021
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (მე-13 შენიშვნა).	5,525	3,975
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში (მე-15 შენიშვნა)	1,497	1,703
გაცემული სესხი (მე-14 შენიშვნა)	76,755	74,739
	83,777	80,417

(ბ) ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადადამდგარი ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით.

კომპანიის მოკლევადიანი ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილი დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს, შესაბამისად ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ეს კომპანიას ანიჭებს შესაბამის მოქნილობას გადახდების ვადებთან დაკავშირებით, რაც საჭიროა ბიზნესში ადეკვატური ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად მომავალში.

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული სახელშეკრულებო ვადიანობა, პროცენტის მოსალოდნელი გადახდების ჩათვლით. მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში შესული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად უფრო ადრე, ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობით.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა (გაგრძელება)

(ბ) ლიკვიდობის რისკი (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერი	სახელშეკრუ- ლებო				
	საბალანსო ღირებულება	ფულადი ნაკადები	1 წელზე მეტი	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება (მე-17 შენიშვნა)	231	231	231	–	–
საიჯარო ვალდებულებები (მე-11 შენიშვნა)	2,243	3,405	1,789	1,616	–
სულ ფინანსური ვალდებულებები	2,474	3,636	2,020	1,616	–

2021 წლის 31 დეკემბერი	სახელშეკრუ- ლებო				
	საბალანსო ღირებულება	ფულადი ნაკადები	1 წელზე მეტი	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება (მე-17 შენიშვნა)	3,015	3,015	3,015	–	–
საიჯარო ვალდებულებები (მე-11 შენიშვნა)	3,245	3,831	989	2,439	403
სულ ფინანსური ვალდებულებები	6,260	6,846	4,004	2,439	403

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულების ცვლილების რისკი საბაზრო ფაქტორების, მაგალითად საპროცენტო განაკვეთებისა და უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების მერყეობის შედეგად. კომპანია არ დგას მნიშვნელოვანი საბაზრო რისკის წინაშე მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რადგან მისი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილი სამუშაო ვალუტაშია გამოხატული.

(დ) სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ მიახლოებითი თანხის დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის „გაშლილი ხელის მანძილის“ პრინციპით შესრულებული ოპერაციის დროს. სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონით შეფასებული სამართლიანი ღირებულება და იმ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, არის შემდეგი:

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა (გაგრძელება)

(დ) სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

		2022 წლის 31 დეკემბერი		2021 წლის 31 დეკემბერი	
		საბალანსო	სამართლიანი	საბალანსო	სამართლიანი
	დონე	ღირებულება	ღირებულება	ღირებულება	ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (მე-13 შენიშვნა)	მე-3 დონე	5,525	5,525	3,975	3,975
გაცემული სესხი (მე-14 შენიშვნა)	მე-3 დონე	76,755	76,510	74,739	73,420
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-15 შენიშვნა)	1-ლი დონე	1,497	1,497	1,703	1,703
ფინანსური ვალდებულებები					
საიჯარო ვალდებულებები (მე-11 შენიშვნა)	მე-3 დონე	2,243	2,144	3,245	3,231
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება (მე-17 შენიშვნა)	მე-3 დონე	231	231	3,015	3,015

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებულია შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა ვალდებულების და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების სამართლიანი ღირებულება მათ საბალანსო ღირებულებას არის მიახლოებული, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანი დაფარვის ვადის გამო;
- ▶ გაცემული სესხის და საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით მოქმედ ბაზარზე საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული განაკვეთების გამოყენებით.

(ე) კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს ოფიციალური კაპიტალის მართვის პოლიტიკა. კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით მისი მიზანია საკუთარი კაპიტალის დადებითი პოზიციის შენარჩუნება.

19. პირობითი ვალდებულებები

(ა) საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

კომპანიას აქვს დარიცხული ანარიცხები, რომლებიც დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის შეძლებისდაგვარად ზუსტ შეფასებებზე. საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. ხელმძღვანელობის მიერ გარიგებებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობების ინტერპრეტაციები შეიძლება ექვემდებარებოდეს დააყენონ შესაბამისმა სახელმწიფო ორგანოებმა. ამის გამო ჯგუფს შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ექვემდებარებოდეს დააყენონ საქართველოს შემოსავლების სამსახურმა. როდესაც ამის ალბათობა მაღალია, კომპანია ქმნის შესაბამის ანარიცხებს. ხელმძღვანელობის შეფასებით, საგადასახადო რისკი, რომელიც არ აკმაყოფილებდა ანარიცხების შექმნისთვის საჭირო კრიტერიუმებს, 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის არ არის არსებითი.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაცია

(ა) ოპერაციები ხელმძღვანელობასთან

2022 და 2021 წლებში კომპანიის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა 4 ფიზიკური პირისგან შედგებოდა. 2022 წელს მათ მიერ მიღებული ანაზღაურების ჯამი 499 ლარს შეადგენდა (2021 წ.: 553 ლარი), ხოლო სხვა სარგებელი 574 ლარს (2021 წ.: 840 ლარი), რომლებიც შესულია ხელფასებსა და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოებში.

(ბ) ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

	2022	2021	მოთხოვნები	
			2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
გაყიდვები				
სს „საქორგაზი“	3,000	2,991	295	588
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	1,438	1,350	141	265
შპს „თელავგაზი“	188	188	18	18
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	9	9	–	–
შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“	5	5	–	1
	4,640	4,543	454	872
ბუნებრივი გაზის შესყიდვა				
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	59,885	38,828	(572)	(2,628)
	59,885	38,828	(572)	(2,628)
მომსახურებების შეძენა (შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში)				
შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“	209	203	–	–
შპს „სოკარ ჯორჯია სიქიურითი“	111	98	–	–
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	151	122	–	(22)
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	266	178	(6)	(6)
	737	601	(6)	(28)
იჯარა (ფინანსური დანახარჯები და საიჯარო ვალდებულებები)				
აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ნავთობის სახელმწიფო კომპანიის წარმომადგენელი საქართველოში	70	110	(450)	(856)
	70	110	(450)	(856)

(გ) გაცემული სესხი

გაცემული სესხი წარმოადგენს სესხს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სს „საქორგაზისთვის“ (მე-14 შენიშვნა).

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. ცვეთა და ამორტიზაცია

	2022	2021
ძირითადი საშუალებების ცვეთის ხარჯი (მე-9 შენიშვნა)	1,125	1,128
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთის ხარჯი (მე-11 შენიშვნა)	697	774
საინვესტიციო ქონების ცვეთის ხარჯი (მე-10 შენიშვნა)	69	50
ამორტიზაციის დანარიცხი	54	568
სულ ცვეთა და ამორტიზაცია	1,945	2,520

22. საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი მოვლენები

2023 წლის ივნისში კომპანიამ სრულად მიიღო ვადაგადაცილებული მოთხოვნა მომხმარებლის მიმართ გაზის შესაძენად რესტრუქტურულიზებული ხელშეკრულების მიხედვით (შენიშვნა 13).

მმართველობის ანგარიშგება

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

სარჩევი

1. საქმიანობის მიმოხილვა	3
2. ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ	4
3. ორგანიზაციული სტრუქტურა	4
4. სამოქმედო ბაზრები და კონკურენტების ანალიზი	4
5. კომპანიის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	5
6. კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა	6
7. კომპანიის განვითარების გეგმები	8
8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	8
9. ძირითადი მაკროეკონომიკური ფაქტორები	9
10. კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა ...	11
11. გამოყენებული მასალები	11

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 29 ივნისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებია მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

თბილისი, საქართველო

2023 წლის 22 სექტემბერი

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 29 ივნისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

თბილისი, საქართველო

2023 წლის 22 სექტემბერი

საქმიანობის მიმოხილვა

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობკომპანია (SOCAR), საქართველოს ნავთობისა და ბუნებრივი გაზის სექტორში 2006 წლიდან საქმიანობს.

საქართველოში კომპანია „SOCAR“-ის აფილირებული კომპანიები გაზის სექტორში არიან შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“, სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“ და სს „საქორგაზი“, შემდგომში ერთობლივად წოდებული - „სოკარ გაზი“-ს ჯგუფი.

2013 წლის მაისში კომპანია სს „იტერა საქართველოს“ შეეცვალა სახელწოდება და დაერქვა სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ი. სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის ყიდვა-გაყიდვა.

კომპანია კომერციული გაზის შესყიდვას ახორციელებს შპს „სოკარ ჯორჯია გაზისგან“.

კომპანიის აქციების 100%-ის მფლობელია Alphard Gas Holdings B.V, რომელიც თავის მხრივ კონტროლდება Cooperatief Menkent UA-ის მიერ და რეგისტრირებულია ნიდერლანდების სამეფოში, ხოლო საბოლოო მფლობელი არის SOCAR-ი.

2022 წლის მდგომარეობით სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენს“ ჰყავს 88 მომხმარებელი, რომლებთანაც გაფორმებულია შესაბამისი, სტანდარტიზებული, ბუნებრივი გაზის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები. მომხმარებლები იყოფიან მათი საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით:

- გამანაწილებელი კომპანიები - 11 კომპანია
- კომერციული აბონენტები - 40 კომპანია
- ავტო გაზგასამართი სადგურები - 37 კომპანია

გარდა აღნიშნული მომხმარებლებიდან მიღებული შემოსავლისა, კომპანიის დამატებით შემოსავლის წყაროს წარმოადგენს ინოვაციურ ტექნოლოგიებსა და ძირითად საშუალებებში ჩადებული ინვესტიციისგან მიღებული შემოსავლები, კერძოდ:

- ბილინგის პროგრამით მომსახურება
- დოკუმენტბრუნვის პროგრამით მომსახურება
- მილსადენების იჯარა
- ავტო გაზგასამართი სადგურების ფუნქციონირება
- ვირტუალური გაზსადენის საშუალებით კომერციული მომხმარებლების ბუნებრივი აირით მომარაგება, რაშიც იგულისხმება ისეთი მომხმარებლების მომარაგება ბუნებრივი აირით, რომლებიც მიერთებულნი არ არიან გამანაწილებელ ქსელზე.

ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

კომპანიის მუშაობის სპეციფიკიდან გამომდინარე სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენი“ არ საჭიროებს ფილიალებს და შესაბამისად, მას ფილიალები არ გააჩნია.

ორგანიზაციული სტრუქტურა

კომპანიის ორგანიზაციული სტრუქტურა სრულად შეესაბამება კომპანიის წინაშე არსებულ გამოწვევებსა და მის მიზნებს. იქიდან გამომდინარე, რომ სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენი“-ს შემოსავლის წყაროს წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის საბითუმო და საცალო რეალიზაცია, ინფორმაციული ტექნოლოგიებით მომსახურება და ინოვაციური პროექტების განხორციელება საქართველოს მასშტაბით, სტრუქტურაში შემავალი თითოეული რგოლი პასუხისმგებელია ტექნიკური, ტექნოლოგიური თუ იურიდიული რისკების მართვაზე, რაც გულისხმობს საჭირო კადრების სწორად შერჩევას, ასევე მყისიერ რეაგირებას შექმნილ თუ პოტენციურ საფრთხეებსა და პრობლემებზე.

კომპანიის მართვა ხორციელდება ვერტიკალური სტრუქტურით, რასაც ხელმძღვანელობს დირექტორი, რომელსაც დაქვემდებარებაში ჰყავს მოადგილეები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მათ პასუხისმგებლობაში არსებული საკითხების მართვას.

სტრუქტურის მნიშვნელოვან რგოლს წარმოადგენენ სხვადასხვა საკითხებში დირექტორის მრჩეველები/კონსულტანტები, რადგან სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ ერთ-ერთ მიმართულებას წარმოადგენს თანამედროვე, ინოვაციური პროექტების დანერგვა საქართველოში, რომელიც საჭიროებს გამართული მართვის სისტემას.

სამოქმედო ბაზრები და კონკურენტების ანალიზი

ბუნებრივი გაზი საქართველოსთვის ერთ-ერთი უმთავრესი ენერგიის წყაროა, რომლის მეშვეობით კმაყოფილდება საქართველოში ენერგიის მნიშვნელოვანი წილი.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენი“-ის მომხმარებელთა ბუნებრივ გაზის მოთხოვნაზე 2021 წლის დასაწყისში მოქმედებდა პანდემია და მასთან დაკავშირებული შეზღუდვები, ხოლო 2022 წელს შეზღუდვების შემსუბუქებამ გამოიწვია სექტორების გააქტიურება. სექტორების მიხედვით მოხმარება შემდეგნაირად გამოიყურება:

- კომერციული მოხმარება გაიზარდა 8%-ით
- გამანაწილებელი კომპანიების მიერ კომერციული მოხმარება გაიზარდა დაახლოებით 35%-ით
- აგგსს-ს მოხმარება გაიზარდა დაახლოებით 42%-ით

საქართველოსთვის ბუნებრივი გაზის უმთავრესი მომწოდებელი აზერბაიჯანია, საიდანაც ქვეყანა იღებს მისი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად საჭირო ბუნებრივ გაზს. სს „სოკარ

ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ მიერ კომერციული გაზის სრულად არის შეძენილი შპს „სოკარ ჯორჯია გაზისგან“.

კომპანია ცდილობს განავითაროს ახალი მიმართულებები და მოიძიოს გაზის რეალიზაციის ახალი არეალი. აღნიშნული მიმართულებით მნიშვნელოვან პროექტს წარმოადგენს იმ მომხმარებლების მომარაგება ბუნებრივი აირით, რომელთა ფუნქციონირების არეალში მიმდინარე ეტაპზე არ არის მიყვანილი გაზის მილსადენი; აღნიშნული პროექტი მნიშვნელოვანია როგორც სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენისთვის“, ასევე ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებისთვის.

კომპანიის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიის შემოსავალმა 2022 წელს შეადგინა 72,933 ათასი ლარი. აქტივების ჯამურმა ღირებულებამ 2022 წლის ბოლოს შეადგენდა 109,513 ათას ლარი. კომპანიის მთლიანი აქტივების 13%-ს წარმოადგენს გაზსადენები და სხვა ძირითადი საშუალებები, რომელთა საშუალებითაც კომპანია ახორციელებს თავის ძირითად საქმიანობას. კომპანიის კაპიტალის სტრუქტურა შედგება 39 382 ათასი ლარის სააქციო კაპიტალისგან და 1 085 ათასი ლარის დამატებითი კაპიტალისგან. 2022 წელს კომპანიის საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები შეადგენდა 549 ათას ლარს. კომპანიის 2022 წლის მოგებამ გადასახადის გადახდამდე შეადგინა 7,887 ათასი ლარი.

კომპანიის მიერ ბიუჯეტში გადახდილი გადასახადები

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ მიერ დაარსებიდან 2022 წლის ჩათვლით გადახდილი გადასახადები ასე გამოიყურება:

წელი	ბიუჯეტში გადახდილი თანხა
2008	2,776,466
2009	3,541,085
2010	629,920
2011	3,774,060
2012	4,049,089
2013	1,961,909
2014	4,439,529
2015	4,620,013
2016	2,556,889

2017	2,646,448
2018	3,175,163
2019	3,443,439
112020	2,303,326
2021	2,005,965
2022	2,351,154
სულ	44,274,455

საკადრო პოლიტიკა

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენს“ 2022 წლის ბოლოს ჰყავდა 55 თანამშრომელი. კომპანია უზრუნველყოფს თავისი თანამშრომლების ჯანმრთელობის დაზღვევას. ასევე, თანამშრომელთა წახალისების მიზნით, კომპანია იყენებს ბონუს სისტემას ინდივიდუალური შედეგების მიხედვით. დიდი ყურადღება ეთმობა შრომის უსაფრთხოების მიმართულებას, რა კუთხითაც კომპანია გეგმავს მნიშვნელოვანი ღონისძიებების განხორციელებას.

კომპანიის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების ლიკვიდობის მიმოხილვა და რისკების მართვის მექანიზმები

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, გაცემულ სესხებსა და ფულად სახსრებს.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

კომპანია მიეკუთვნება კომპანიების დიდ ჯგუფს, რომელსაც „სოკარი“ აკონტროლებს. ფინანსური რისკების უმეტესობაზე ზედამხედველობასა და კონტროლს ახორციელებს „სოკარი“ რეგიონების და ქვეყნების დონეზე. კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

„სოკარის“, როგორც ჯგუფის, ერთ-ერთი მთავარი ღირებულება ადამიანებსა და გარემოზე ზრუნვაა. ჯგუფის სოციალური აქტივობები მოიცავს კულტურულ, სპორტულ, ინფრასტრუქტურულ და საქველმოქმედო პროექტებს.

გარემოზე ზრუნვა

რეგიონებში ინტენსიური გაზიფიცირებების დაწყებამდე ხდებოდა ხეების უკონტროლო ჭრა, რაც ამძიმებდა ეკოლოგიურ ფონს. გაზიფიცირება ხელს უწყობს ტყის საფარის შენარჩუნებას და დადებითად მოქმედებს ეკოსისტემაზე. კომპანიის გათვლებით, ინტენსიურმა გაზიფიკაციამ წელიწადში დაახლოებით 1 000 000 ხე გადაარჩინა მოჭრას. კვლევის მიხედვით, ეს ფაქტი მომხმარებლების სრულ უმრავლესობას სიმპატიით განაწყობს „სოკარის“ მიმართ.

ამავე კვლევის მიხედვით, მოსახლეობა დადებითად აფასებს „სოკარს“ და აზერბაიჯანს, როგორც სტაბილურ პარტნიორს, რომელმაც ენერგოკრიზისის დროს გამოიყვანა საქართველო მძიმე სოციალური და პოლიტიკური მდგომარეობიდან.

„სოკარის“ ჯგუფის მიერ განხორციელებული სხვა სოციალური პროექტები:

კულტურა

„სოკარისა“ და საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვის და სპორტის სამინისტროს მჭიდრო და ხანგრძლივი თანამშრომლობით მრავალი პროექტი შეიქმნა. კომპანია დიდ ინვესტიციებს დებს კულტურული მემკვიდრეობის რესტავრაციაში და მხარს უჭერს სხვადასხვა მუსიკალურ ფესტივალს. აღსანიშნავი პროექტებია:

- მარნეულში „სოკარის“ მხარდაჭერით გაიხსნა სასწავლო ცენტრის შენობა- ჩაის სახლი. სასწავლო ცენტრში მარნეულის, ბოლნისის, გარდაბანისა და დმანისის რაიონების ახალგაზრდებს ქართულ, ინგლისურ და ფრანგულ ენას უფასოდ შეასწავლიან. სასწავლო ცენტრში არის ასევე ჭადრაკის, ცეკვისა და ხალიჩების ქსოვის კურსები.
- სოკარის წარმომადგენლობის დაფინანსებით განხორციელდა გამოჩენილი აზერბაიჯანელი მწერლის, დრამატურგის, განმანათლებლისა და საზოგადო მოღვაწის, მირზა ფათალი ახუნდოვის სახლ-მუზეუმისა და სამხატვრო გალერეის მშენებლობა-რესტავრაცია თბილისში. კულტურის კომპლექსს ახუნდოვ ჰაუსს წილად ხვდა საუკეთესო საზოგადოებრივი ნაგებობის წოდება.
- „სოკარი“ არის ინტელექტ-შოუ „რა? სად? როდის?“ სპონსორი.

ინფრასტრუქტურა

კომპანიას დიდი წვლილი მიუძღვის საქართველოს ინფრასტრუქტურის განვითარებაში. „სოკარმა“ შექმნა ქვეყანაში ერთ-ერთი ყველაზე დასამახსოვრებელი არქიტექტურული ნაგებობები და სტრატეგიული მნიშვნელობის კომპლექსები, კერძოდ:

- რუის-ურბნისის მრავალფუნქციური კომპლექსი.
- სოკარის მულტიფუნქციური კომპლექსი თბილისი-რუსთავის გზაზე.

- სოკარისა და მაკდონალდსის ერთობლივი ობიექტი ბათუმში.
- ჰეიდარ ალიევის სახელობის პარკები და რეკრეაციული ზონები თბილისსა და რუსთავში.

ქველმოქმედება

„სოკარი“ ზრუნავს ქვეყანაში სოციალურად დაუცველ მოსახლეობაზე და განათლების დონის ამაღლებაზე. წლების მანძილზე კომპანია აღიარებულია, როგორც სოციალური პროექტების უმსხვილესი ინვესტორი და ახორციელებს შემდეგ საქველმოქმედო ღონისძიებებს:

- ბუნებრივი აირი სოციალურად დაუცველ ხანდაზმულებსა და ბავშვთა სახლებს.
- ბუნებრივი აირი ოკუპირებული ტერიტორიების გამყოფ ხაზთან მდებარე სოფლების მოსახლეობას.
- ბუნებრივი აირი საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ სხვადასხვა რელიგიური კონფესიების ყველა ობიექტს.
- სტუდენტების სწავლის დაფინანსება.

კომპანიის განვითარების გეგმები

კომპანია მუდმივად ცდილობს განავითაროს ახალი მიმართულებები, რაც ხელს შეუწყობს ბუნებრივი გაზის მოხმარების ზრდას. კერძოდ, ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულება არის, არაგაზიფიცირებულ რეგიონებში მომხმარებლების ბუნებრივი გაზით მომარაგება სპეციალური გადამზიდი საშუალებებით. ამ მიმართულებით კომპანია თანამშრომლობს ამერიკულ-გერმანული კომპანია HEXAGON X-perion-თან, რომელიც ლიდერია ბუნებრივი გაზის გადამზიდი საშუალებების წარმოებაში. აღნიშნული ინოვაციური პროექტები მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს ქვეყნის ტურისტულ პოტენციალს და ხელს შეუწყობს ენერგოეფექტურობის დანერგვის პროცესს მაღალმთიან რეგიონებში. აღნიშნული მიმართულებით მუდმივად მიმდინარეობს საინტერესო პროექტების მოძიება და შესაბამისი ფინანსურ-ეკონომიკური მაჩვენებლების განხილვა.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ მიზანია დააკმაყოფილოს ბაზარზე არსებული მომხმარებლები მათთვის საჭირო ბუნებრივი აირით, შექმნას ხელსაყრელი და თითოეულ მომხმარებელზე მორგებული ანაზღაურებისა და მიწოდების პირობები, რითიც ხელს შეუწყობს როგორც მომხმარებელთა კმაყოფილებას, ასევე ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდის შენარჩუნება/გაუმჯობესებას.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კომპანიას ამ ეტაპზე საკმაოდ მყარი პოზიცია უჭირავს ბაზარზე, კერძოდ, მას აქვს რამდენიმე უპირატესობა, რომელიც განაპირობებს მოკლე და გრძელვადიან პერსპექტივაში მის სტაბილურ ფუნქციონირებას და მომავალ განვითარებას, მათ შორისაა: რეგიონალური გაზის მრავალწლიანი წარმატებული გამოცდილება და კომპეტენცია, ავტორიტეტული და ძლიერი

აქციონერი (აზერბაიჯანის სახელმწიფო კომპანია), თითოეულ მომხმარებელზე მორგებული სისტემა, ინოვაციური პროექტები და სტაბილური და პროფესიონალი საკადრო სტრუქტურა. ზემოთხსენებული ფაქტორები ქმნის შესაძლებლობას, რომ კომპანია მომავალში კიდევ უფრო განვითარდეს.

საფრთხეებსა და რისკებში მოიაზრება ბუნებრივი გაზის რეალიზაციის მაჩვენებლის შემცირება, რაც გამოიხატება ავტო გაზგასამართი სადგურების რეალიზაციის შემცირებაში. ეს გამოწვეულია ძირითადად ჰიბრიდული და ელექტრო ავტომანქანების პოპულარიზაციით. ასევე მნიშვნელოვან ფაქტორს წარმოადგენდა პანდემია.

ძირითადი მაკროეკონომიკური ფაქტორები

პოლიტიკური ფაქტორები:

- აზერბაიჯანისა და საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობა სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ განვითარების და ბაზარზე მყარი პოზიციის გარანტიას. პოლიტიკური ცვლილებები როგორც წესი, გავლენას არ ახდენს „სოკარზე“, რადგან აზერბაიჯანისა და საქართველოს ურთიერთობები სტაბილურია.
- ბოლო წლებში მომხმარებელთა ცნობიერების ამაღლების ფონზე ბაზარი უფრო დაცული გახდა გაზის ტარიფთან დაკავშირებული პოლიტიკური სპეკულაციებისგან, რადგან ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია საჯაროდ ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისთვის.
- რეგიონის პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა გამოიწვიოს ეკონომიკური არასტაბილურობაც, რაც ასევე აისახება ენერგეტიკაზე.
- ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულება - ამ ხელშეკრულების პირობებმა შესაძლოა ენერგეტიკული ბაზრის ფუნდამენტური ცვლილებები გამოიწვიოს რეგულირებისა და კანონმდებლობის კუთხით.
- ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელი და მასზე მიბმული ენერგიის მოხმარების ზრდა მნიშვნელოვან როლს თამაშობს კომპანიის შემოსავლის ზრდაში.
- სახელმწიფოს მიერ ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების ინტენსივობა და მოცულობა პირდაპირ ზეგავლენას ახდენს მოხმარების მაჩვენებელზე, რადგან კომერციული მომხმარებლების მნიშვნელოვანი წილი მოდის საგზაო და სამშენებლო მასალების კომპანიებზე.
- მაღალმთიანი ტურიზმის განვითარება ასევე მნიშვნელოვანი ფაქტორია სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ შემოსავლის ზრდისთვის, რადგან კომპანიის ინოვაციური პროექტი საშუალებას მისცემს იმ კომერციულ მომხმარებლებს, რომლებიც მსგავს რეგიონებში არიან განთავსებული, მიიღონ უფრო იაფი ენერგია ბუნებრივი გაზის სახით ვიდრე ელექტროენერგია, ნავთობპროდუქტები თუ შეშა.

ეკონომიკური ფაქტორები:

- სავალუტო რისკები - ლარის არასტაბილურობამ შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის ფინანსური პრობლემები.
- საპროცენტო განაკვეთი - გამომდინარე იქიდან, რომ კომპანია თავისი საქმიანობის გარკვეულ ნაწილს სესხით აფინანსებს, საპროცენტო განაკვეთი გავლენას ახდენს მის ფინანსურ ხარჯებზე.
- ქვეყნის ზოგად ეკონომიკურ მდგომარეობაზეა დამოკიდებული მომხმარებელთა გადახდისუნარიანობა და შესაბამისად გაზის მოხმარება.

სოციალური ფაქტორები:

- გარემოს დაცვა - ბოლო პერიოდში ქვეყნის მასშტაბით უფრო და უფრო დიდი ყურადღება ექცევა გარემოზე ზრუნვას, რაც გულისხმობს ბაზარზე მყოფი კომპანიებისთვის დამატებით რეგულაციებს და მეტ სოციალურ პასუხისმგებლობას.
- დემოგრაფიული განაწილება - საქართველოში მოსახლეობის უმრავლესობა ცხოვრობს ქალაქებში. ქალაქის მოსახლეობას უფრო ნაკლები წვდომა აქვს გაზის შემცველ პროდუქტებზე, ვიდრე სოფლად. აქედან გამომდინარე, კონკურენციის რისკი ქალაქებში ნაკლებია.
- სიღარიბის მაჩვენებელი ქვეყანაში - ბოლო წლებში ზრდის ტენდენციაა, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს გაზის მოხმარების მოცულობაზე.

ტექნოლოგიური ფაქტორები:

- ინტერნეტ და მობილური მომსახურებები საქართველოს ურბანულ რაიონებში კარგად არის განვითარებული, ხოლო სოფლებში ეტაპობრივად ფართოვდება დაფარვის ზონები, რაც ენერგო კომპანიებისთვისაც მომგებიანია, რადგან მარტივდება კომუნიკაცია მომხმარებელთან და საოპერაციო საქმიანობა.

გარემო ფაქტორები:

- კლიმატური ცვლილებები: გაზის ბაზარი მკვეთრი სეზონურობით გამოირჩევა. ზამთრის სეზონზე მოხმარება დამოკიდებულია 2 ძირითად ფაქტორზე, ზამთრის საშუალო ტემპერატურასა და დაბალი ტემპერატურის ხანგრძლივობაზე.
- საქართველოს ეკოსისტემა მდიდარია გაზის შემცველი პროდუქტებით, კერძოდ, შეშა, წყალი, ელექტროენერგია, თუმცა ამჟამად საქართველოში ხის ჭრაზე კონტროლი გამკაცრებულია, რამაც შესაძლოა განაპირობოს გაზის მოხმარების ზრდა.

საკანონმდებლო ფაქტორები:

- საგადასახადო პოლიტიკა: საგადასახადო სისტემის გამარტივება და ესტონურ მოდელზე გადასვლა ცალსახად დადებითად აისახება ბიზნესზე.

კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა (ციფრული ტექნოლოგიები)

ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება კომპანიის სტრატეგიის ერთ-ერთი მთავარი კომპონენტი და შემოსავლის წყაროა. ეს მიმართულება ხელს უწყობს პროცესების ოპტიმიზაციას და ავტომატიზაციას. კომპანიის განვითარების ამ ეტაპზე ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება იგეგმება სამი ძირითადი მიმართულებით: კომერციული საქმიანობის ოპტიმიზაცია, ტექნიკური ოპერაციები და კონტროლის მექანიზმები.

ალექსანდრე ხეთაგური
დირექტორი
22 სექტემბერი 2023

გამოყენებული მასალები:

1. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2022 წლის ანგარიში.
2. სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის დამოუკიდებელი აუდიტორის, შპს „იუაი“-ს დასკვნასთან ერთად.

კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა (ციფრული ტექნოლოგიები)

ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება კომპანიის სტრატეგიის ერთ-ერთი მთავარი კომპონენტი და შემოსავლის წყაროა. ეს მიმართულება ხელს უწყობს პროცესების ოპტიმიზაციას და ავტომატიზაციას. კომპანიის განვითარების ამ ეტაპზე ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება იგეგმება სამი ძირითადი მიმართულებით: კომერციული საქმიანობის ოპტიმიზაცია, ტექნიკური ოპერაციები და კონტროლის მექანიზმები.

ალექსანდრე ხეთაგური
დირექტორი

22 სექტემბერი 2023

SOCAR

გამოყენებული მასალები:

1. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2022 წლის ანგარიში.
2. სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის დამოუკიდებელი აუდიტორის, შპს „იუაი“-ს დასკვნასთან ერთად.